

**TYÖKUORMITUKSEN HALLINTAA
KÄSITTELEVÄ JAOSTO**

**PÖYTÄKIRJA 7
20.4.2022
STM108:00/2021
VN/23868/2021**

Aika Keskiviikko 20.4.2022 klo 10.00 – 11.45

Paikka Teams-kokous

Läsnä	Janas Antti	Sosiaali- ja terveysministeriö, puheenjohtaja
	Auvinen Erkki	STTK, jäsen
	Lahti-Leeve Suvi	Elinkeinoelämän keskusliitto EK, jäsen
	Lanttola Päivi	Valtion työmarkkinalaitos, jäsen
	Mironen Anne	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, jäsen
	Mäkelä Albert	Suomen Yrittäjät, jäsen
	Rintala Jenny	Sosiaali- ja terveysministeriö, jäsen
	Savinko Lotta	Akava, jäsen
	Savolainen Jarna	Työturvallisuuskeskus, jäsen
	Työläjarvi Riitta	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, jäsen
	Ekman Merit	Aluehallintovirastojen työsuojelun vastualueet, sijainen
	Walldén Marjaana	Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT, jäsen
	Ylitöyrä Tanja	Sosiaali- ja terveysministeriö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi jaoston seitsemännen kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Yli 55-vuotiaiden työllisyyden edistämiseksi tehtävä työturvallisuuslain tarkistaminen

- Ikään ja ikääntymiseen liittyvät ohjeet ja oppaat

Rintala kertoi ns. virallisten tahojen laatimista ikään ja ikääntymiseen liittyvistä ohjeista ja oppaista. Hänen laatimansa asiakirja linkkeineen lähetetään jaoston jäsenille. Tyosuojelu.fi -sivustolla on yleinen opas työnantajan vastuusta sekä eri tekijöihin, kuten valaistukseen, työtiloihin, fyysiseen kuormitukseen, jne. liittyviä ohjeita. Ohjeita työntekijöiden henkilökohtaisten edellytysten huomioon ottamisesta ei löytynyt. Riskien arviointi työpaikalla -työkirjassa ikääntyminen on huomioitu melko niukasti. TTL:llä on työurasta oma sivusto, jolla on alasivu vanhemmista työntekijöistä. Lisäksi TTL:n sivuilla on mm. työhyvinvointia ja työkykyä sekä työterveyshuoltoa koskevia alasivuja, joilla työntekijöiden ikääntymiseen liittyviin muutoksiin kiinnitetään huomiota. EU-OSHA:lla on oma teemasivu ikääntyneistä työntekijöistä. Ikääntyvän työvoiman työsuojeluun on saatavilla monikielinen opas. SLIC:llä on EU:n työsuojelutarkastajille suositus-tyyppinen ohje mm. iän ja sukupuolen huomioon ottamisesta tarkastuksella.

Savolainen kertoi Työturvallisuuskeskuksen ikääntymiseen liittyvistä materiaaleista. TTK:n Työkaari -työkalun pohjana on työmarkkinajärjestöjen laatima opas. Siinä lähestytään ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä työelämässä monipuolisesti eri näkökulmista. Monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja työkykyä kartoittavia kyselyitä on tarjolla kolmella kielellä. Psykososiaalisen työkuormituksen hallintaan on saatavilla useita erilaisia materiaaleja. TTK:lla on myös työn kuormitustekijöihin, häirintään ja työkyvyn hallintaan liittyviä aineistoja.

Työläjäri kertoi, että Euroopan tasolla on Puitesopimus -niminen suositus, jossa käsitellään sitä, miten eri-ikäiset työntekijät tulisi huomioida työpaikoilla. Siinä on varsin samanlaisia asioita kuin Työkaari -työkalussa. Mironen kertoi, että SAK:n Hyvän työn mittari -kyselyssä on todettu, että ihmiset jaksavat ja jatkavat pitempään työssä, jos he muutenkin kokevat työn hyväksi. Keskusteltiin. Todettiin mm., että viestinnän parantaminen voisi helpottaa tiedon ja materiaalien löytämistä työsuojelu.fi-sivulla.

- Työmarkkinaosapuolten ehdotukset työturvallisuuslain tarkistamisesta

Puheenjohtaja pyysi osapuolia kertomaan työturvallisuuslakia koskeneista kaksikantaisista neuvotteluista. Savinko kertoi, että neuvotteluja käytiin viimeksi vuoden 2020 lopulla. Silloin esillä olleista kysymyksistä osa on jo ratkaistu. Viimeiset osapuolten esitykset koko kokonaisuudesta käsiteltiin 29.11.2020, näistä yksi osa liittyi kuormitukseen. Varsinaista yhteistä esitystä asiasta ei ole. Kun koko paketti kaatui, asia jäi sillensä. Asia ei ollut kovin riitainen, ja neuvotteluja voitaneen jatkaa 29.11. tilanteesta. Lahti-Leeve kertoi, ettei itse ollut 2020 mukana neuvotteluissa. Tuolloin oli neuvoteltu myös kuormitukseen liittyvistä asioista. Mistään osasta ei ole sovittu, mutta erilaisista vaihtoehtoista, myös pykälävaihtoehtoista, on neuvoteltu. Neuvottelut koskivat pykälää 8 ja 10, ja myös 13 ja 25 § olivat esillä. Yhteisymmärrystä ei ollut saavutettu, mutta keskustelua voidaan jatkaa. Työläjäri totesi, että aiemmat neuvottelut auttanevat, ja edellytyksiä päästä eteenpäin on etenkin 8 ja 10 §:n osalta. Puheenjohtaja totesi, että asioista, joissa sopu on ollut lähellä, voidaan parhaiten jatkaa.

- Vaihtoehtojen hahmottelua

Rintala esitteli neljä erilaista vaihtoehtoa siitä, miten voitaisiin edetä. Esitys toimitetaan jäsenille. Ensimmäinen vaihtoehto olisi täsmentää 8 §:n 1 momentin perussäännöstä korostaen työnantajan velvollisuutta yksilötasolla toteuttaa tarpeellisia toimenpiteitä. Toinen vaihtoehto olisi 8 §:n 4 momentin tarkkailuvelvoitteen täsmentäminen. Kolmas vaihtoehto olisi 10 §:n täsmennys, jonka mukaan ikänäkökulma olisi otettava huomioon vaarojenarvioinnissa. Tässä olisi haasteena, ettei kyse ole yksiselitteisestä asiasta. Neljäs vaihtoehto olisi täsmentää 14 §:n opetus- ja ohjausnäkökulmaa. Rintala selosti vielä tarkemmin, millaisia muotoiluja kuhunkin vaihtoehtoon oli luonnosteltu.

Keskusteltiin vaihtoehtoista. Ensimmäisen vaihtoehdon osalta esitettiin näkemyksiä siitä, mitä termejä pitäisi käyttää ja millaisia asioita pykälässä kannattaisi mainita, huomioiden, että osittain samoja asioita on tällä hetkellä listattu 10 §:ssä. Olennaiseksi nähtiin työn henkisen kuormituksen mainitseminen jollakin termillä (henkinen kuormitus tai psykososiaalinen kuormitus). Samoin ikä ja ikääntyminen tulisi mainita.

Toisen vaihtoehdon osalta pohdittiin, olisiko tämä muutos tarpeellinen. Työkyky -sana koettiin hankalasti tulkittavaksi, mutta toisaalta osittain myös kannatettiin luonnoksessa tarkoitettua

asian ottamista pykälään jossakin muodossa. Jo nykyisin valvonnassa katsotaan esim. onko työpaikalla varhaisen tuen käytäntöjä olemassa.

Kolmas vaihtoehto on Savingon ja Mirosen mukaan aika pitkälle sellainen kuin mistä kaksikantaneuvotteluissa oli puhuttu. Ikääntyminen on lisätty 3-kohtaan ja kuormitustekijät on mainittu. Myös tässä yhteydessä keskusteltiin valittavista termeistä.

Neljäs vaihtoehto sai kannatusta erityisesti henkilökohtaisten edellytysten mainitsemisen osalta. Digitaalisista tms. työvälineistä keskusteltiin todeten niiden olevan kuormittavia, mutta niiden mainitsemisesta tässä oli eri näkemyksiä. Ehdotettiin fyysisten ja henkisten työn kuormitustekijöiden huomioimista myös työn suunnittelua koskevassa 13 §:ssä.

Puheenjohtaja pyysi jäseniä toimittamaan viimeistään 5.5. kokoukseen ajatuksensa läpikäydyistä hahmotelmista; mitä pidetään mahdollisina, ja mitä pitäisi muuttaa. Katsotaan silloin, mistä asioita ollaan yksimielisiä. Edustajat kertoivat, että liittojen virallisen kannan muodostaminen 5.5. mennessä on haasteellista. Sovittiin, että osapuolet esittävät 5.5. omat ajatuksensa sitoumuksetta valmistelutyön eteenpäin saattamiseksi, ja 16.5. kuullaan organisaatioiden viralliset kannat.

4. Muut asiat

Ei ollut.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.45.

Puheenjohtaja

Antti Janas

Sihteeri

Tanja Ylitöyrä